

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului Portalului administrației
publice locale din Republica Moldova (e-APL)**

În temeiul art. 18 alin. (1) și al art. 22 lit. c) și lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Portalului administrației publice locale din Republica Moldova (e-APL) (se anexează).

2. Se desemnează Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică în calitate de posesor și deținător al Portalului administrației publice locale din Republica Moldova (e-APL).

3. Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică va asigura implementarea și dezvoltarea continuă a Portalului administrației publice locale din Republica Moldova (e-APL).

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru
pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU

CONCEPTUL

Portalului administrației publice locale din Republica Moldova (e-APL)

Capitolul I

INTRODUCERE

Administrația publică locală (în continuare – *APL*) este reprezentată de autoritățile publice locale care activează în condițiile legii pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale. APL are o multitudine de responsabilități ce țin de oferirea serviciilor publice de calitate cetățenilor, dar și de gestionarea altor activități importante pentru administrarea locală.

Dezvoltarea tehnologiilor informaționale și accelerarea procesului de transformare digitală în sectorul public din Republica Moldova stabilesc noi standarde pentru îmbunătățirea accesului la servicii publice și contribuie la adoptarea și adaptarea unor soluții digitale, pentru a răspunde eficient la necesitățile curente ale APL.

Actualmente, majoritatea APL-urilor se confruntă cu un vid de instrumente digitale care le-ar ajuta să facă față noilor provocări. Asigurarea accesului rapid la datele din resursele informaționale de stat și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă poate contribui esențial la raționalizarea activității APL, la optimizarea proceselor de lucru și, ca rezultat, la oferirea unor servicii publice de calitate și în timp util.

Guvernul susține necesitatea extinderii procesului de transformare digitală la nivel local. În acest sens, este oportună implementarea unei platforme digitale destinate APL, prin care autoritățile publice centrale vor furniza resurse digitale importante pentru gestiunea eficientă a activităților la nivel local. De asemenea, această platformă urmează să integreze servicii guvernamentale existente ca: semnătura electronică, plățile electronice, verificarea împuternicirilor de reprezentare etc., precum și să faciliteze interacțiunea digitală cu cetățenii și cu mediul de afaceri.

Conceptul Portalului administrației publice locale din Republica Moldova (e-APL) (în continuare – *Concept*) stabilește principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care este concepută și va fi implementată ideea realizării unei soluții informatice performante, care, pentru îndeplinirea atribuțiilor din spațiul funcțional al APL, ar asigura suportul informatic al actorilor implicați în procesele de operare a datelor din diferite surse externe.

Capitolul II

DISPOZIȚII GENERALE

1. Denumirea deplină a sistemului este „Portalul administrației publice locale din Republica Moldova” (în continuare – *e-APL*).

2. *e-APL* reprezintă o soluție tehnologică compatibilă cu platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și este destinat furnizării eficiente către APL a platformelor informatice de nivel central și a altor sisteme informaționale relevante, cu scopul realizării interoperabilității și asigurării accesului instant la date, care va contribui la digitizarea funcțiilor APL-urilor.

3. Noțiunile și definițiile utilizate în cadrul prezentului Concept semnifică următoarele:

1) *aplicație e-APL* – reprezintă o interfață utilizator cu acces la resursele informaționale *e-APL*, unde utilizatorii sistemului, în funcție de drepturile de acces stabilite, gestionează date. Aplicațiile *e-APL* sunt constituite în conformitate cu ariile funcționale ale APL și cu contururile funcționale implementate în *e-APL*;

2) *resursă e-APL* – reprezintă unul sau un set de obiecte informaționale ale *e-APL* formate din totalitatea atributelor asupra cărora utilizatorii acestuia pot efectua operații de citire, de modificare sau de suprimare prin distingerea a două tipuri de resurse:

a) *externe*, furnizate de sistemele informaționale externe prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);

b) *locale*, reprezintă obiecte informaționale constituite și păstrate în stocul local de date al *e-APL*;

3) *arie (grupă) funcțională* – reprezintă un contur funcțional care cuprinde ansamblul de funcționalități grupate conform domeniilor de activitate ale APL. Fiecare arie funcțională identifică o serie de funcții care țin de competența APL.

4. Destinația *e-APL* este implementarea unei soluții informatice interconectate cu toate sursele de date relevante externe, care vor furniza în regim automatizat datele necesare pentru susținerea activității APL-urilor. De asemenea, *e-APL* urmează să asigure accesul public la seturi de date pentru a fi consumate în regim automatizat de aplicații externe în vederea prelucrării lor și furnizării de valoare adăugată.

5. Scopul *e-APL* constă în asigurarea APL cu o soluție informatică (scalabilă, configurabilă, conectată la resursele informaționale de stat și compatibilă cu ulterioarele dezvoltări și integrări) care va facilita accesul instant la date prin interoperabilitatea cu resursele informaționale de stat. *e-APL* va oferi un model tehnologic de referință și interfețe program pentru scalarea sistemelor informaționale de la nivel central la nivel local.

6. Obiectivele e-APL sunt următoarele:

1) implementarea unei soluții tehnologice din categoria Guvern către Guvern, Guvern către Business și Guvern către Cetățeni, compatibilă cu platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) în sensul scalării la nivel de APL a sistemelor informaționale relevante disponibile la nivel central și a celor din spațiul funcțional al e-APL care urmează să fie dezvoltate ulterior;

2) reutilizarea serviciilor guvernamentale de platformă și a sistemelor informaționale de stat pentru raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice locale și pentru digitalizarea proceselor de lucru interne ale APL;

3) reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și asigurarea accesului rapid la date prin elaborarea unei soluții comune care poate fi ușor partajată între APL-uri;

4) asigurarea scalabilității prin implementarea unei soluții informatice configurabile, cu o arhitectură orientată spre servicii care vor permite actualizări viitoare după modelul de dezvoltare iterativă.

7. Pentru asigurarea obiectivelor înaintate soluției informatice, la proiectarea, realizarea și implementarea e-APL trebuie să se țină cont de următoarele principii de bază:

1) *autonomie locală*, astfel cum este definită conform prevederilor Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;

2) *legalitate*, care presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu cadrul normativ național, precum și cu normele și standardele internaționale recunoscute în domeniu;

3) *divizarea arhitecturii pe nivele*, constă în proiectarea independentă a subsistemelor e-APL în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele;

4) *arhitectura bazată pe servicii (SOA)*, constă în distribuirea funcționalității aplicației în unități mai mici, distincte, numite servicii, care pot fi distribuite într-o rețea și pot fi utilizate împreună pentru a crea aplicații destinate implementării funcțiilor de business ale sistemului informațional;

5) *expansibilitate*, care oferă posibilitatea lărgirii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

6) *scalabilitate*, care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării sistemului informațional;

7) *securitate prin design*, care presupune proiectarea e-APL în cunoștință de cauză cu privire la riscurile de securitate a informației ce pot afecta buna funcționare a acestuia. Cerințele legale aplicabile pentru implementarea mecanismelor de asigurare a securității informației trebuie luate în considerare la etapa de proiectare a e-APL și implementate la etapa de dezvoltare. e-APL va asigura accesarea controlată, transparentă și responsabilă a datelor;

8) *date sigure*, care prezumă introducerea datelor în sistem doar prin canalele autorizate și autentificate;

9) *simplitatea și comoditatea utilizării*, care presupune proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor sistemului, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

10) *furnizarea datelor doar o singură dată (once only)*, care presupune că beneficiarii de servicii publice furnizează datele solicitate autorităților/instituțiilor publice o singură dată, iar acestea sunt obligate să se asigure că datele sunt reutilizabile și că pot fi accesate de toți prestatorii de servicii publice, în limitele competențelor și în scopul prestării serviciilor;

11) *auto-servire*, constă în delegarea funcțiilor administrative, de configurare și control către persoanele-cheie de nivel local, evitând în acest sens concentrarea funcției și puterii într-un punct central și, în același timp, evitând crearea blocajelor și a unor puncte unice de eșec;

12) *implementarea unei soluții client-server „Web based”* cu acces autorizat la interfață și la date.

8. Implementarea e-APL va furniza APL-urilor un instrument eficient ca punct unic de intrare și acces la resursele informaționale de stat. Sarcinile principale ale e-APL sunt următoarele:

1) implementarea unei soluții tehnologice compatibile cu platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), care să asigure acces centralizat pentru APL-uri la sisteme informaționale de stat. Asigurarea unei interfețe pentru accesarea de către utilizatori a sistemelor și a serviciilor electronice disponibile pentru APL;

2) implementarea unui model de interoperabilitate în baza unor reguli standard (model de referință) pentru asigurarea compatibilității și scalării la nivel de APL a soluțiilor informatice relevante disponibile la nivel central și local și necesare pentru realizarea funcțiilor APL;

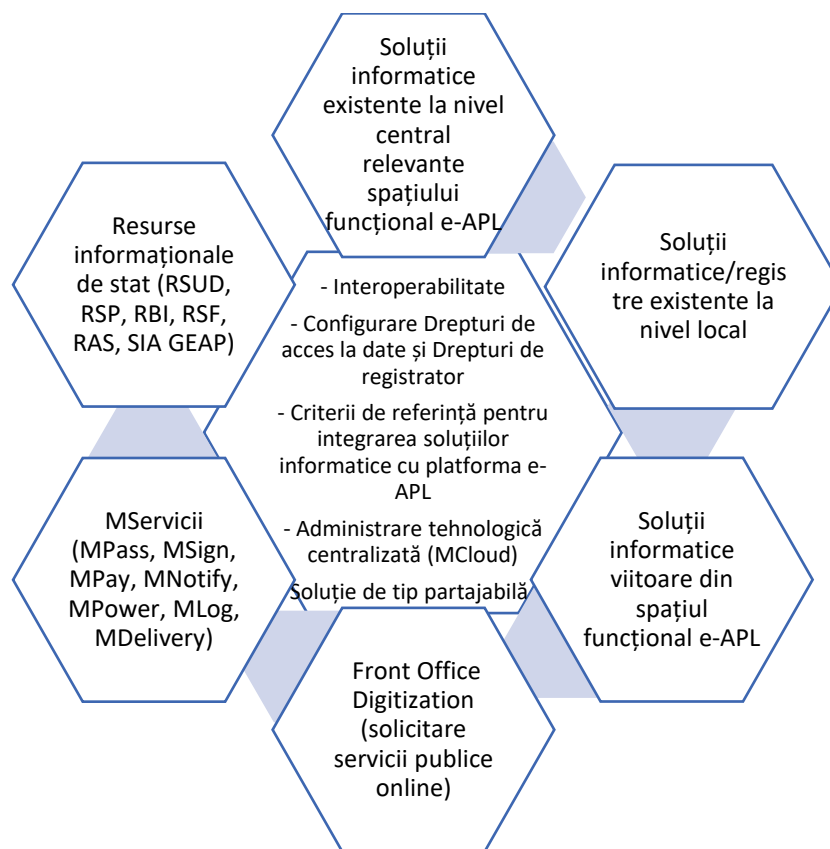
3) asigurarea accesării sistemelor informaționale de la nivel central prin care APL-urile vor obține drepturile necesare pentru gestiunea datelor aferente obiectelor/persoanelor din propria jurisdicție;

4) implementarea mecanismelor de integrare a e-APL cu soluțiile informatice și cu registrele de la nivel local (deținute de autorități locale, de serviciile deconcentrate etc.) pentru facilitarea schimbului de date între APL-uri și alte entități publice sau private;

5) dezvoltarea facilităților de configurare a drepturilor de acces la date și înregistrarea acestora în resursele informaționale de stat, precum și alte soluții informatice cu scopul realizării funcțiilor de business ale APL;

6) asigurarea accesului la date privind serviciile publice prestate de APL prin furnizarea datelor despre pașapoartele serviciilor către Portalul serviciilor publice;

7) garantarea accesului la date publice prin furnizarea periodică de date în regim automat către Portalul guvernamental unic de date deschise.

Figura 1. Viziunea asupra e-APL

Capitolul III

CADRUL NORMATIV AL e-APL

9. Implementarea e-APL este inclusă în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021.

10. Cadrul normativ pentru instituirea e-APL este constituit din următoarele acte:

- 1) Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație;
- 2) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;
- 3) Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- 4) Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- 5) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
- 6) Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional;
- 7) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

- 8) Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic;
- 9) Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice;
- 10) Hotărârea Guvernului nr. 272/2002 despre măsurile privind crearea sistemului informațional automatizat;
- 11) Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;
- 12) Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 13) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- 14) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 15) Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 16) Hotărârea Guvernului nr. 672/2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale;
- 17) Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;
- 18) Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);
- 19) Hotărârea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);
- 20) Regulamentul cu privire la Registrul de stat al populației, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2002;
- 21) Regulamentul privind modalitatea de aplicare a semnăturii electronice pe documentele electronice de către funcționarii persoanelor juridice de drept public în cadrul circulației electronice ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1141/2017;
- 22) Regulamentul cu privire la modul de ținere a Registrului actelor permissive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 551/2018;
- 23) Regulamentul privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 375/2020;
- 24) Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 376/2020;
- 25) Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010;
- 26) Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017;

27) Reglementarea tehnică „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006.

Capitolul IV

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL e-APL

11. APL dispune de o multitudine de competențe, iar prezentul Concept stabilește mecanismele de bază prin care va fi asigurată furnizarea eficientă a resurselor informaționale de stat către nivelul administrativ local. Pentru asigurarea spațiului funcțional, e-APL va oferi instrumente tehnologice de integrare a soluțiilor informatice existente la nivel central și local, inclusiv celor care urmează a fi dezvoltate pe parcurs, cu scopul scalării acestora la nivel de APL-uri. Nivelul de cooperare a resurselor informaționale e-APL (interogate atât din surse externe, cât și locale) va îndeplini funcția de suport pentru realizarea sarcinilor APL prin instrumentele puse la dispoziție de aplicațiile implementate în interfața utilizator e-APL.

12. Contururile funcționale de bază ale e-APL. e-APL trebuie să asigure realizarea funcțiilor de bază ale unui sistem informațional prevăzute în cadrul normativ, precum și a funcțiilor specifice care rezultă din destinația sistemului. În e-APL se vor implementa următoarele componente funcționale de bază:

1) Gestionarea resurselor informaționale prin intermediul interfeței utilizator e-APL – reprezintă principala componentă funcțională a e-APL prin intermediul căreia utilizatorii lansează aplicațiile implementate în sistem pentru a obține acces și a gestiona resursele informaționale disponibile atât de la nivel central, cât și de la nivel local. Această componentă va furniza instrumente necesare pentru:

a) căutarea și vizualizarea datelor relevante necesităților utilizatorilor din întreg conținutul colecției de date a e-APL în baza unei interogări definite de utilizator. În funcție de interogare, e-APL va încărca datele din baza de date locală și va realiza interpelările necesare pentru a prelua date din sistemele informaționale externe;

b) gestionarea înregistrărilor – reprezintă setul de funcționalități implementate în aplicațiile e-APL și disponibile utilizatorilor în funcție de drepturile de acces ale acestora. Odată accesate resursele informaționale necesare, utilizatorii e-APL vor putea realiza acțiuni de creare, modificare sau suprimare de înregistrări. La necesitate, utilizatorii vor putea lansa interogări pentru a obține detalii suplimentare despre unele obiecte informaționale. Gestionarea datelor va fi realizată în conformitate cu operațiunile permise asupra resurselor informaționale. Astfel, unele resurse vor admite doar operațiuni de

accesare a datelor pentru citire, iar altele vor permite operațiuni de modificare, inclusiv de creare sau de suprimare a datelor.

2) Furnizarea accesului la sistemele informaționale de stat și la cele locale – această componentă funcțională constă în capacitatea e-APL de a obține acces la interfața de utilizator a unor sisteme informaționale în baza unui set de atribute de identificare și criterii de acces la date. Prin această funcționalitate este realizată sarcina e-APL de a permite utilizatorilor să acceseze prin intermediul acestuia sisteme informaționale/servicii electronice, fără necesitatea autentificării suplimentare. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) va fi utilizat pentru a stoca și a furniza totalitatea atributelor de identificare și a drepturilor de acces ale utilizatorilor în respectivele sisteme informaționale externe.

3) Administrare și funcționalități de sistem – reprezintă o componentă funcțională a e-APL, care furnizează funcționalitățile-cheie de administrare, de configurare și de control al accesului la e-APL. Având în vedere modelul de partajare a funcționalităților e-APL între APL și principiul autoservirii, acest contur funcțional oferă pentru utilizatorii cu drepturi de administrare următoarele instrumente:

a) gestiunea și drepturile de acces la resursele e-APL – pentru a configura accesul APL-urilor la resursele informaționale prin intermediul aplicațiilor disponibile în e-APL. Autoritățile locale vor dispune de instrumente de configurare a accesului la setul de resurse informaționale necesare și disponibile în e-APL. APL-urile vor putea configura spațiul de lucru în e-APL cu setul de funcționalități oportune și vor putea ulterior adăuga alte funcționalități;

b) gestiunea utilizatorilor și rolurilor – care implementează funcționalitățile destinate gestiunii profilurilor utilizatorilor și alocării drepturilor de acces la resursele și datele e-APL. Aceasta va furniza funcționalitățile necesare gestiunii grupurilor/rolurilor și atribuirea drepturilor de acces utilizatorilor e-APL. Drepturile de acces la aplicațiile și la resursele informaționale ale e-APL vor fi acordate grupului/rolului aferent utilizatorului sau explicit fiecărui utilizator în parte;

c) administrarea centralizată a metadatelor;

d) asigurarea continuității de funcționare sau restabilirea funcționării e-APL.

13. Componenta funcțională este destinată și altor utilizatori autorizați ai e-APL care au acces la următoarele funcționalități:

1) gestiunea spațiului de lucru în e-APL;

2) gestiunea contului de utilizator;

3) accesarea notificărilor privind evenimentele aferente procesării resurselor informaționale.

14. De asemenea, e-APL va implementa următoarele funcționalități de sistem:

1) schimb de date cu sistemele informaționale externe – realizat prin consumarea interfețelor destinate schimbului reciproc de date prin platforma de interoperabilitate (MConnect), precum și integrarea sistemelor informaționale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MPower și MPay);

2) jurnalizare evenimente;

3) expediere notificări;

4) executare proceduri automate – reprezintă funcționalități de declanșare și funcționare în regim automat a unui șir de funcționalități ale e-APL în vederea utilizării raționale a resurselor server, a lansării serviciilor specifice funcționării acestuia și a furnizării la momentul oportun a datelor pentru utilizatorii autorizați.

15. Interfața utilizator a e-APL:

1) e-APL va oferi o interfață ergonomică, intuitivă și accesibilă tuturor tipurilor de utilizatori prin intermediul unui explorator Web. Interfața utilizator a e-APL va reprezenta un design grafic, echilibrat, distinct și adaptabil pentru majoritatea dispozitivelor utilizate (calculator desktop, notebook, tabletă, smartphone).

2) e-APL va furniza o interfață bilingvă în limbile română (implicită) și rusă. Pentru facilitarea utilizatorilor, soluția informatică va dispune de un sistem de ajutor contextual online (versiunea în limba română – obligatorie) la nivelul fiecărei interfețe utilizator.

3) În funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora), sistemul informațional va furniza o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizator și aplicații.

4) Utilizatorii sistemului informațional vor dispune de câteva nivele de acces la interfața utilizator și date (seturile de drepturi și roluri atribuite acestora, precum și numărul optim de grupuri de acces vor putea fi configurate de administratorul de sistem):

a) *funcționar APL* – nivel de acces asigurat funcționarilor APL care va oferi funcționalități specifice necesare pentru gestiunea resurselor informaționale e-APL și asigurarea accesului automat la interfața utilizator a sistemelor informaționale externe. Funcționarul APL va dispune de acces la interfața utilizator e-APL și funcționalitățile oferite de aceasta în funcție de drepturile lor de acces configurate în e-APL. În funcție de specificul și necesitățile APL-urilor, e-APL va permite configurarea rolurilor distincte pentru funcționarii APL: primarul, viceprimarul, secretarul și alți specialiști angajați ai primăriei;

b) *administrator APL* – nivel de acces asigurat angajaților din APL-uri, cu privilegii specifice pentru gestiunea utilizatorilor APL-ului din care face parte și controlul accesului la aplicațiile implementate în e-APL. Acest nivel de acces va oferi funcționalități pentru abonarea la resursele furnizate de e-APL și pentru configurarea specifică a acestora conform necesităților APL-ului.

Administratorul APL va dispune de acces la funcționalitățile e-APL corespunzător rolului său și în perimetrul de date al APL-ului pe care îl reprezintă;

c) *administrator de sistem* – nivel caracteristic utilizatorului cu privilegii de administrare a accesului, configurare, audit și depănare în cadrul e-APL. Acest nivel de acces, dat fiind rolul său de a administra buna funcționare a soluției informatice, va asigura accesul la toate funcționalitățile interfeței utilizator și conținutul bazei de date livrate de interfața utilizator.

Capitolul V

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A e-APL

16. Funcțiile de bază privind formarea și exploatarea e-APL sunt divizate între:

- 1) proprietarul sistemului;
- 2) posesorul sistemului;
- 3) deținătorul sistemului;
- 4) utilizatorii sistemului;
- 5) administratorul tehnic al sistemului.

17. Proprietarul e-APL este statul care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare și de utilizare a datelor din acesta. Resursele financiare pentru dezvoltarea e-APL sunt asigurate din bugetul de stat, din proiecte de asistență internațională și din alte mijloace financiare, conform cadrului normativ.

18. Posesorul e-APL este Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică (în continuare – *Agenție*). Rolul de posesor al sistemului reflectă aspectul administrativ ce ține de competențele deținute și necesare administrării și dezvoltării continue a sistemului informațional.

19. Deținătorul e-APL este Agenția, în calitate de organizație responsabilă de implementarea agendei de transformare digitală a țării și de modernizarea serviciilor guvernamentale. Agenția va fi responsabilă de dezvoltarea și de implementarea e-APL, iar beneficiarii finali ai acesteia vor fi autoritățile publice centrale și locale, cetățenii și mediul de afaceri. Deținătorul e-APL asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional.

20. Utilizatorii e-APL sunt angajații APL care vor utiliza funcționalitățile e-APL în scopurile prevăzute de prezentul Concept. Nivelul de acces al utilizatorilor este diferențiat în funcție de atribuțiile, responsabilitățile, drepturile de acces la date și se configurează de către administratorul e-APL. Gestionarea resurselor informaționale furnizate prin intermediul e-APL va fi realizată în

funcție de perimetrul de date la care un APL are acces sigur și în conformitate cu serviciile externe pentru datele captate.

21. Administratorul tehnic al e-APL este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat, aprobat prin anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL e-APL

22. Spațiul informațional al e-APL este format din totalitatea resurselor informaționale cuprinse în gama de responsabilități ale APL. Aceste resurse pot fi atât locale (gestionate și stocate în baza de date e-APL), cât și externe (interpelate din sisteme informaționale externe pentru a fi gestionate local, actualizate în resursele externe și la necesitate salvate temporar în baza de date e-APL).

23. Ținând cont de scopul și de obiectivele e-APL, au fost identificate obiectele informaționale de care trebuie să se țină cont la elaborarea acestuia. Obiectele informaționale-cheie destinate realizării obiectivelor e-APL sunt:

- 1) unitate de drept:
autoritate publică locală – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al unităților de drept;
- 2) unitate administrativ-teritorială:
jurisdicție administrativă – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor;
- 3) persoană fizică:
reprezentant APL – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al populației;
utilizator autorizat – obiect informațional împrumutat din Registrul de stat al populației;
- 4) resursă locală – reprezintă o categorie de obiecte informaționale ale e-APL, prestabilite sau definite la necesitate de utilizatorii e-APL și stocate în baza de date locală, care sunt formate din totalitatea atributelor asupra cărora utilizatorii e-APL pot efectua operații de citire, de modificare sau de suprimare.
- 5) notificare – obiect informațional utilizat pentru notificarea, cu sau fără confirmare, a participanților la procesele de lucru în e-APL;
- 6) înregistrare de jurnalizare – obiect informațional destinat auditului informatic și implementării politicii de asigurare a securității informaționale.

Orice modificare a datelor: creare, modificare, ștergere, schimbare statut etc. trebuie să fie înregistrată într-un registru special (fișiere log) arătând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea.

Identificarea obiectelor informaționale în cadrul e-APL se efectuează prin utilizarea, pentru fiecare dintre ele, a unui cod de identificare unic, inclusiv a celui atribuit la formarea/înregistrarea primară a obiectului informațional în cadrul stocului de date al e-APL sau în cadrul altor sisteme informaționale furnizoare de date, în scopul realizării sarcinilor e-APL.

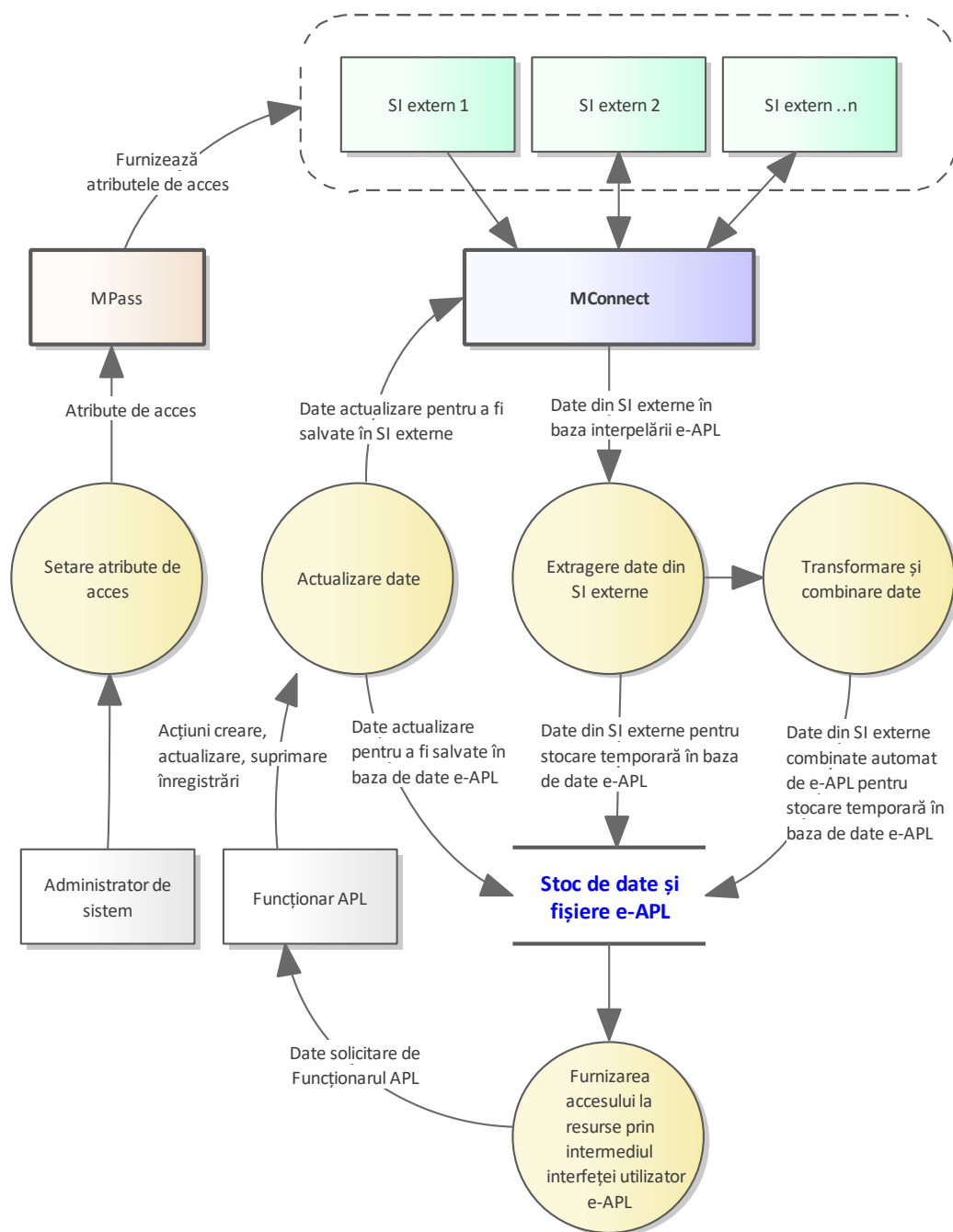
24. Fluxul de date aferent mecanismului de interoperabilitate al e-APL este descris în figura 2. Acesta cuprinde procesele de interpelare a datelor din surse externe, combinarea acestora și formarea obiectelor informaționale specifice e-APL, precum și procesul de gestiune a resurselor acestuia prin intermediul interfeței utilizator sau prin furnizarea lor către sisteme informaționale externe prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). e-APL va recepționa/actualiza datele necesare din surse oficiale exclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Indiferent de sursă, toate datele interpellate din exterior vor fi trecute printr-un proces de mapare la obiecte informaționale specifice e-APL și, în caz de necesitate, vor fi combinate date din surse diferite. De asemenea, structurile de date recepționate vor fi adaptate în conformitate cu schema relațională a bazei de date e-APL pentru a facilita gestionarea datelor în interfața utilizator e-APL. În urma acestui proces de extragere-transformare, obiectele informaționale vor fi stocate, după caz, temporar sau permanent în baza de date e-APL.

25. Structurile de date cu care va opera e-APL vor fi formate din următoarele tipuri de date:

- 1) clasificatoare și nomenclatoare;
- 2) tabele de corespondență utilizate de mecanismul de adaptare a structurilor de date furnizate de sistemele informaționale externe la structurile obiectelor informaționale gestionate de e-APL;
- 3) registre locale;
- 4) structuri de date recepționate din surse externe.

26. Conform diagramei fluxului de date din figura 2, e-APL va permite utilizarea datelor din stocul său de date prin intermediul facilităților furnizate de interfața utilizator și accesibile utilizatorilor e-APL. Interfața utilizator e-APL va furniza mai multe aplicații specifice prin intermediul cărora utilizatorii vor avea acces la instrumente de gestiune a datelor (citire, actualizare, creare și ștergere). La actualizarea datelor, în funcție de resursa accesată, e-APL va interpela interfețele specifice pentru a actualiza datele în sistemele informaționale externe sau/și le va salva în stocul de date local.

Figura 2. Fluxurile de date în cadrul spațiului funcțional al e-APL

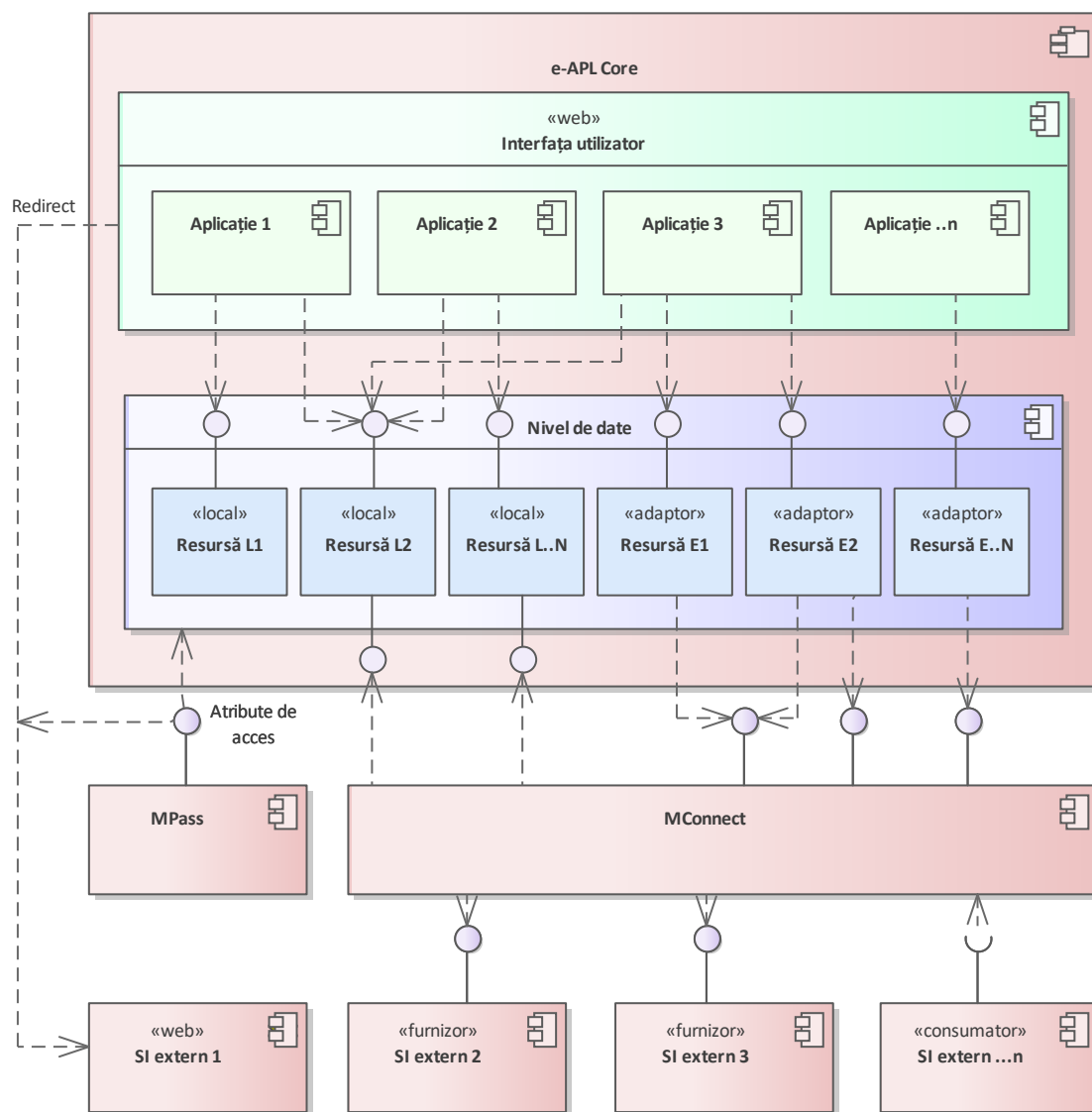
27. Interconexiunile care apar la realizarea funcțiilor e-APL.

Integrarea cu alte sisteme informaționale a e-APL presupune implementarea unui mecanism de interoperabilitate cu următoarele sisteme informaționale:

- 1) Registrul de stat al unităților de drept;
- 2) Registrul de stat al populației;
- 3) Registrul bunurilor imobile;
- 4) Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor;
- 5) Portalul guvernamental al funcțiilor publice vacante (www.cariere.gov.md);
- 6) Portalul de participare (www.particip.gov.md);

- 7) Registrul de stat al actelor locale (www.rsal.gov.md);
- 8) Registru fiscal de stat;
- 9) Registrul ajutoarelor de stat;
- 10) Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP);
- 11) Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice (SIGFP);
- 12) platforma de interoperabilitate (MConnect)
- 13) serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 14) serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 15) serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);
- 16) serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);
- 17) serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 18) Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower);
- 19) Portalul guvernamental unic de date deschise (www.date.gov.md);
- 20) Portalul serviciilor publice (www.servicii.gov.md);
- 21) Portalul guvernamental al cetățeanului;
- 22) Portalul guvernamental al antreprenorului;
- 23) alte sisteme informaționale care vor implementa interfețe program necesare pentru realizarea comunicării și schimbului de date cu e-APL pentru realizare funcțiilor APL.

Figura 3 ilustrează modelul indicativ pentru realizarea mecanismului de integrare a sistemelor informaționale externe cu platforma e-APL.

Figura 3. Model de integrare e-APL cu resurse externe

Capitolul VII SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL e-APL

28. e-APL oferă un mecanism de interoperabilitate, deoarece reprezintă o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât cu componentele interne ale e-APL, cât și cu serviciile guvernamentale de platformă, cu sisteme informaționale ale altor autorități publice sau cu instituții private.

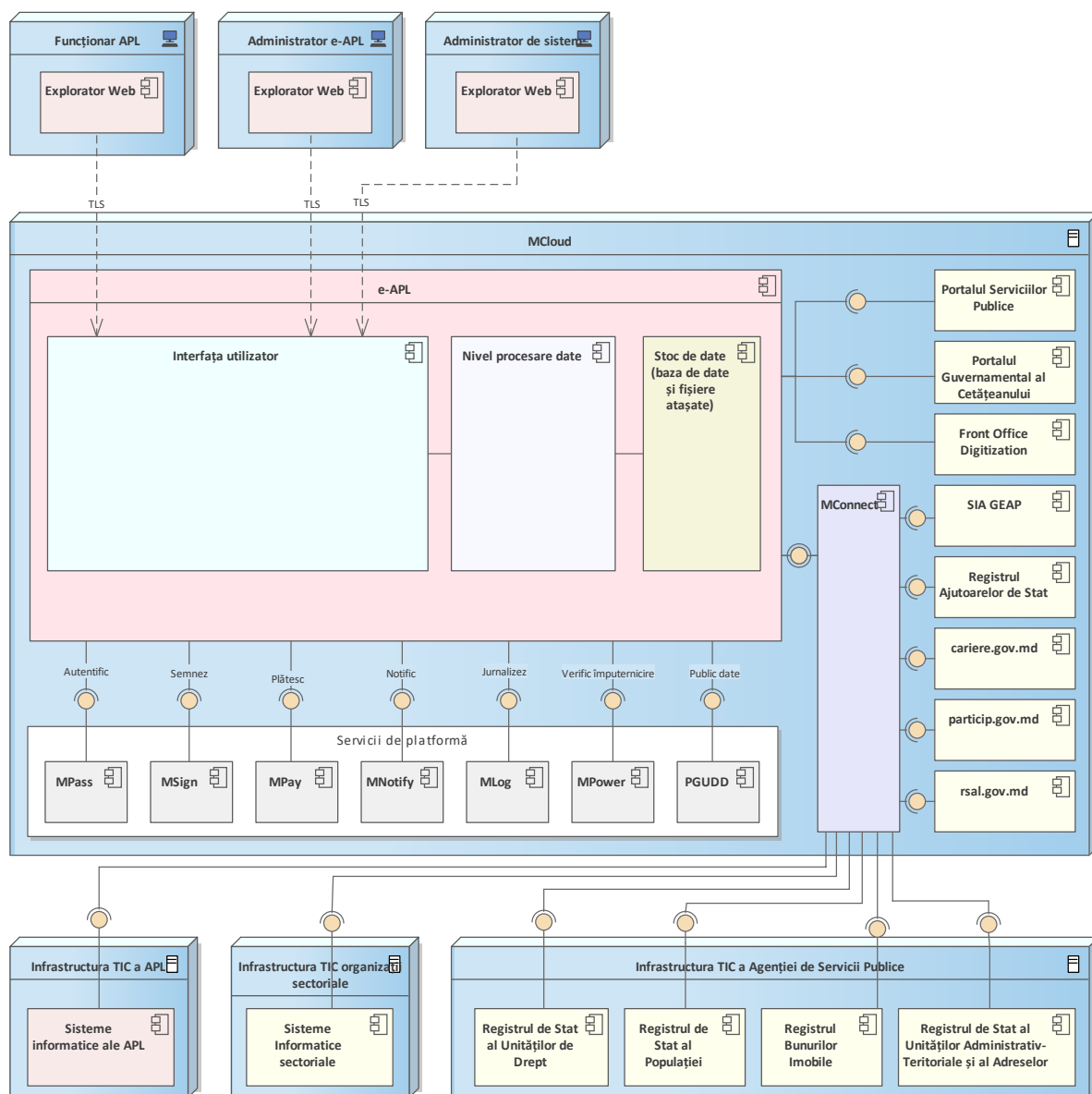
29. Pentru asigurarea unui nivel adecvat al securității informaționale, e-APL va permite realizarea conexiunilor securizate atât între stațiile client și serverul de aplicație, cât și între componentele e-APL.

30. e-APL urmează să se dezvolte conform planului său de dezvoltare, ținând cont de prioritățile APL. Din punct de vedere funcțional, având în vedere

multitudinea de competențe/atribuții ale APL, e-APL urmează să se dezvolte etapizat.

31. Din punct de vedere tehnologic, se va determina o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori concurenți, cât și în cazul creșterii volumului de date gestionate de aceasta.

Figura 4. Arhitectura e-APL

În figura 4 este ilustrată arhitectură conceptuală a e-APL. Soluția de cooperare dintre resursele e-APL constă în interacțiunea dintre mai multe resurse informaționale externe și componentele acestuia.

32. Arhitectura e-APL constă din următoarele noduri distincte:

1) platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), unde vor fi găzduite componentele e-APL;

2) serviciile platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), furnizate de următoarele soluții software: platforma de interoperabilitate (MConnect); serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass); serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign); Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay); serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify); serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog); Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower); Portalul guvernamental unic de date deschise (PGUDD);

3) infrastructura TIC a Agenției de Servicii Publice, care include: Registrul de stat al unităților de drept, Registrul de stat al populației, Registrul bunurilor imobile, Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor;

4) infrastructura TIC a APL, care poate include sisteme informaționale utilizate de APL care vor face schimb de date cu e-APL;

5) infrastructura TIC a organizațiilor sectoriale, care poate include sisteme informaționale care vor face schimb de date cu e-APL.

33. Componentele e-APL. În sens larg, e-APL nu reprezintă doar o soluție informatică monolită, ci un sistem integrat format din mai multe aplicații care sunt destinate să informatizeze activitățile la nivel de diferite domenii funcționale ale APL (de exemplu: gestiunea proiectelor, gestiunea infrastructurii, servicii publice și altele).

34. Componentele principale ale e-APL sunt interdependente, realizează schimb reciproc de date și sunt grupate în următoarele module:

1) interfața utilizator, care reprezintă totalitatea funcționalităților pentru asigurarea accesului la resursele gestionate de e-APL și la sistemele informaționale de stat. Aceasta este formată din următoarele contururi funcționale: gestiune resurse, accesare servicii externe, facilități de administrare și configurare a e-APL;

2) nivel procesare date, care reprezintă setul de funcționalități pentru asigurarea îndeplinirii funcțiilor e-APL. Acesta este format din totalitatea resurselor informaționale locale sau recepționate de la sisteme externe și adaptate după necesități;

3) stoc de date, care reprezintă totalitatea funcționalităților pentru asigurarea stocării permanente sau temporare a datelor în baza de date ale e-APL. Tot aici vor fi stocate și fișierele sub formă de documente, imagini și alte formate utilizate de e-APL.

Capitolul VIII

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A e-APL

35. Securitatea informațională presupune protecția e-APL, în toate etapele proceselor de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter artificial sau natural, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului posesorului și utilizatorilor resurselor informaționale și infrastructurii informaționale.

36. Mecanismele principale de securitate informațională utilizate vor fi:

- 1) autentificarea și autorizarea accesului la date;
- 2) administrarea accesului la date;
- 3) înregistrarea acțiunilor utilizatorilor sistemului informațional;
- 4) criptarea datelor (după caz);
- 5) auditul informatic;
- 6) procedurile de restabilire în caz de dezastru.

37. Veriga cea mai sensibilă supusă riscului în sistemul de securitate este factorul uman. Din aceste considerente, instruirea personalului la capitoul însușirii metodologiei rezistenței la amenințări informatice este un element foarte important. În procesul de elaborare a e-APL, pentru asigurarea securității informaționale, se va ține cont de algoritmii și de protocoalele existente pe piață, cu respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.

38. e-APL va corespunde Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010, precum și Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017.

39. Accesul la resursele sistemului informațional va fi asigurat și autorizat prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Utilizatorii e-APL vor dispune de drepturi distincte de acces în funcție de nivelul de securitate căruia îi corespund. Pentru fiecare categorie de acces va exista posibilitatea de a defini rolurile și drepturile utilizatorilor (inclusiv la nivelul de acces la interfața accesibilă utilizatorilor).

40. Accesul la informația bazei de date va fi limitată în funcție de drepturile și rolurile specifice utilizatorilor. Fiecare categorie de utilizatori va avea acces la o interfață personalizată (diferită de cea a altor categorii de utilizatori) pentru vizualizarea și gestionarea informației bazei de date.

41. Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului, niciun grup de acces nu trebuie să posede dreptul de a suprima direct înregistrările bazei de date (se va schimba doar statutul corespunzător al înregistrării ce urmează a fi eliminate). De asemenea, nu se va admite modificarea directă a datelor bazei de date. Toate

inserările și actualizările de date în baza de date se vor face exclusiv prin intermediul unor formulare electronice specializate, cu parcurgerea completă a unor fluxuri de lucru implementate în cadrul e-APL.

42. Orice modificare potențial periculoasă: modificarea informației unei înregistrări, schimbarea statutului, adăugarea unor înregistrări noi etc. va fi documentată în registre electronice speciale (fișiere log), arătând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea potențial periculoasă. Pentru fiecare modificare potențial periculoasă, e-APL va salva în evenimentul jurnalizat modificarea efectuată.

43. La nivel fizic, politica de asigurare a securității informaționale va fi realizată prin intermediul unor module automate de generare a copiilor de rezervă a fișierelor, a bazelor de date și a aplicațiilor informatice aflate în producție. Administratorii e-APL vor dispune de posibilitatea de definire a politicii de generare automată a copiilor de rezervă.

44. Pentru asigurarea unui nivel adecvat al securității informaționale a e-APL, va fi elaborată și aplicată o politică de asigurare a securității informaționale care va detalia totalitatea compartimentelor de securitate, rolurile, drepturile și obligațiile fiecărui actor al e-APL. Politica de securitate va fi adusă la cunoștința fiecărui utilizator și va fi semnată de acesta. Fiecare utilizator va cunoaște obligațiile de serviciu în materie de respectare a securității informaționale și totalitatea procedurilor formale pe care trebuie să le respecte în strictă concordanță cu politica de securitate.

45. Pentru asigurarea veridicității informației, va fi elaborată politica care va defini mecanismele de validare a informației introduse în cadrul e-APL sau extrase din acesta.

46. Deținătorul e-APL va dispune de angajați sau va contracta personal calificat pentru efectuarea auditului securității informaționale, verificării și instruirii continue în materie de asigurare a securității informaționale.

ÎNCHEIERE

În conformitate cu viziunea asupra e-APL urmează să se asigure implementarea unei soluții tehnologice cu o arhitectură care va permite partajarea acesteia către mai multe APL-uri. Totodată, această soluție va implementa un model de tip autoservire, în cadrul căruia fiecare APL va dispune de instrumentarul necesar pentru utilizarea și administrarea independentă a e-APL în limitele jurisdicției proprii. La nivel tehnologic, e-APL urmează să reprezinte un mediu de partajare a resurselor informaționale existente la nivel central, inclusiv a celor care urmează a fi instituite pe parcurs, cu scopul

disponibilizării acestora la nivel de APL. e-APL urmează să ofere mecanismul de interoperabilitate, deoarece reprezintă o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât cu componentele interne ale e-APL, cât și cu serviciile guvernamentale de platformă, cu sistemele informatice ale altor autorități publice sau cu instituțiile private.

e-APL urmează să se dezvolte conform planului său de dezvoltare, ținând cont de prioritățile APL. Din punct de vedere funcțional, având în vedere multitudinea de competențe/atribuții ale APL, e-APL urmează să fie dezvoltat iterativ.

Implementarea e-APL va contribui la diminuarea costurilor de accesare și procesare a datelor, astfel încât cei interesați pot obține ușor datele necesare și serviciile electronice prin utilizarea unui singur punct de acces.

De asemenea, implementarea e-APL va permite sporirea transparenței activității APL, va standardiza procesele de business și documentele aferente acestora, va reduce timpul de interacțiune cu cetățenii și cu mediul de afaceri, va contribui la raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice la nivel local prin consumarea automată a datelor necesare din resursele informaționale de stat și din serviciile guvernamentale de platformă.

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Conceptului Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Portalului Administrației Publice Locale din Republica Moldova (e-APL) a fost elaborat de Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) cu suportul experților Băncii Mondiale. La elaborarea proiectului au participat reprezentanții altor parteneri de dezvoltare care deja au lansat și au implementat unele soluții digitale la nivelul autorităților publice locale: Programul EU4MD, PNUD Moldova; USAID. De asemenea, în procesul de elaborare a proiectului Conceptului au fost consultați reprezentanții Congresului autorităților locale din Moldova (CALM) și ai autorităților publice locale, inclusiv beneficiare/utilizatori ai soluțiilor digitale deja lansate/pilotate.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea tehnologiilor informaționale și accelerarea procesului de transformare digitală în sectorul public din Republica Moldova stabilesc noi standarde pentru îmbunătățirea accesului la servicii publice și contribuie la adoptarea și adaptarea unor soluții digitale, pentru a răspunde eficient la necesitățile curente ale APL.

APL este reprezentată de autoritățile publice locale care activează în condițiile legii pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale. Gama de responsabilități și de activități ale APL este vastă și orientată atât pe oferirea serviciilor publice de calitate pentru cetățeni, cât și gestiunea altor activități importante pentru administrarea locală. Actualmente, majoritatea APL se confruntă cu un vid de instrumente digitale care le-ar ajuta să facă față noilor provocări. Asigurarea accesului rapid la datele din resursele informaționale de stat și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă poate contribui esențial la raționalizarea activității APL, optimizarea proceselor de lucru și, ca rezultat, la oferirea unor servicii publice de calitate și în timp util.

Cadrul normativ al Republicii Moldova și documentele de politici reglementează, promovează și susțin necesitatea extinderii procesului de transformare digitală la nivel local. În acest sens, s-a considerat oportună implementarea unei platforme digitale (portal) destinate APL, prin care autoritățile publice centrale (APC) vor furniza resurse digitale importante pentru gestiunea eficientă și promptă a activităților la nivel local. De asemenea, acest portal urmează să integreze servicii guvernamentale existente cum ar fi: semnătura electronică, plățile electronice, verificarea împuternicirilor de reprezentare etc., precum și să faciliteze interacțiunea digitală cu cetățenii și mediul de afaceri.

Implementarea e-APL va contribui la diminuarea costurilor de accesare și procesare a datelor, astfel încât cei interesați să poată obține facil și rapid datele necesare și serviciile electronice prin utilizarea unui singur punct de acces.

La fel, implementarea e-APL va permite sporirea transparenței activității APL, va standardiza procesele de business și documentele aferente acestora, va reduce timpul de interacțiune cu cetățenii și mediul de afaceri, va contribui la raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice la nivel local prin consumarea automată a datelor necesare din resursele informaționale de stat și serviciile guvernamentale de platformă.

e-APL va reprezenta o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către Business (G2B) și Guvern către Cetățeni (G2C). Totodată, implementarea soluției informatice va diminua costurile în legătură cu procesarea și obținerea accesului la date, astfel încât cei interesați pot obține ușor acces la datele necesare și servicii electronice prin accesarea unei singure resurse informaționale.

e-APL va reprezenta o soluție informatică interconectată cu toate sursele de date relevante externe, care vor furniza în regim automat datele necesare pentru susținerea activității APL, va genera seturi de date (statistici agregate, indicatori etc.) care vor fi publicate periodic pe Portalul Guvernamental Unic al Datelor Deschise.

Scopul principal al e-APL constă în asigurarea APL cu o soluție informatică (scalabilă, configurabilă, conectată la resursele informaționale de stat și compatibilă cu ulterioarele dezvoltări și integrări) care va facilita prestarea de către APL a serviciilor publice online și interacțiunea digitală cu cetățeni și mediul de afaceri.

Reieșind din prevederile cadrului normativ și necesitățile obiective ale actorilor implicați în utilizarea e-APL, prin implementarea sistemului se urmărește atingerea următoarelor obiective:

- a) creșterea transparenței și responsabilității APL prin asigurarea accesului la informații (decizii, bugete, rapoarte financiare și de activitate) și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri în procesul de guvernare locală;
- b) reutilizarea serviciilor guvernamentale de platformă și a resurselor informaționale de stat pentru raționalizarea procesului de prestare a serviciilor publice locale și digitalizare a proceselor de lucru interne ale APL;
- c) digitizarea proceselor de interacțiune a APL cu cetățenii și mediul de afaceri, precum și crearea unui singur punct de acces pentru gestiunea acestor relații;
- d) reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare prin elaborarea unei soluții comune care poate fi ușor partajată între APL;
- e) asigurarea scalabilității prin implementarea unei soluții informatice configurabile, permițând o operare fără probleme, actualizări viitoare și integrări cu sisteme informatice externe.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Promovarea proiectului privind aprobarea conceptului Portalului e-APL nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, dar își propune crearea premiselor pentru inițierea și stabilirea unei platforme digitale pentru buna și eficienta funcționare a APL, inclusiv în spiritul celor mai bune și moderne standarde internaționale și europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul Concept conține descrierea principalelor aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care este conceput și implementat portalul e-APL.

Conceptul este construit potrivit rigorilor impuse de cadrul normativ față de conceptele sistemelor informaționale și conține următoarele capitole:

- **Introducere:** care descrie condițiile și oportunitatea elaborării proiectului Conceptului, promovării unei noi platforme digitale;
- **Dispoziții generale:** conține descrierea denumirii și destinației sistemului, detalierea noțiunilor și abrevierilor utilizate, a scopului și obiectivelor sistemului informațional, precum și a principiilor aplicabile pentru atingerea obiectivelor sistemului, a sarcinilor sistemului;
- **Cadrul normativ:** oferă lista actelor normative din domeniul funcționării APL, a modului de stabilire, organizare și funcționare a sistemelor informaționale, inclusiv a documentelor de politici care proiectează necesitatea elaborării și aplicării sistemelor informaționale moderne;
- **Spațiul funcțional:** stabilește mecanismele de bază prin care va fi asigurată furnizarea eficientă a resurselor informaționale de stat către nivelul administrativ local; contururile funcționale de bază ale e-APL;
- **Structura organizațională a e-APL:** care urmează a fi constituită din proprietarul sistemului; posesorul și deținătorul sistemului; utilizatorii sistemului și administratorul tehnic al sistemului.

- **Spațiul informațional:** format din totalitatea resurselor informaționale cuprinse în gama de responsabilități ale APL. Aceste resurse pot fi *locale* (gestionate și stocate în baza de date e-APL), cât și *externe* (interpelate din sisteme informaționale externe pentru a fi gestionate local, actualizate în resursele externe și la necesitate salvate temporar în baza de date e-APL);
- **Spațiul tehnologic:** care presupune un mecanism de interoperabilitate, o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât între componentele interne ale e-APL, cât și cu servicii guvernamentale de platformă, sisteme informatice ale altor autorități publice sau instituții private. Arhitectura e-APL urmează să integreze următoarele noduri distincte: *MCloud*, platforma Cloud guvernamentală unde vor fi găzduite componentele e-APL; *Serviciile guvernamentale de platformă MCloud*, furnizate de următoarele soluții software: MConnect; MPass; MSign; MPay; MNotify; MLog; MPower; PGUDD; *Infrastructura TIC a Agenției de Servicii Publice*, care include: Registrul de Stat al Unităților de Drept, Registrul de Stat al Populației, Registrul Bunurilor Imobile, Registrul de Stat al Unităților Administrativ-Teritoriale și al Adreselor; *Infrastructura TIC a APL*, care poate include sisteme informatice utilizate de APL și care vor face schimb de date cu e-APL; *Infrastructura TIC a organizațiilor sectoriale*, care poate include sisteme informatice care vor face schimb de date cu e-APL.
- **Asigurarea securității informaționale:** va include totalitatea măsurilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor securității resurselor și infrastructurii informaționale, mecanismele utilizate în principal fiind: autentificarea și autorizarea accesului la date; administrarea accesului la date; înregistrarea acțiunilor utilizatorilor sistemului informatic; criptarea datelor (unde e cazul); auditul informatic; procedurile de restabilire în caz de dezastru.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costurile estimate pentru implementarea și menținerea portalului, pentru primul an de implementare, sunt de 5.4 mln. lei și vor fi acoperite din mijloacele Proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale” implementat în baza Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare și a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale”, ratificate prin Legea nr. 25 din 01.03.2018).

Ținând cont de nivelul de complexitate de ordin tehnic (nr. mare de servicii electronice ce vor fi expuse în portal) și organizatoric (nr. mare de utilizatori) estimarea costurilor pentru mentenanța și administrarea portalului vor fi posibile la o etapă avansată de implementare. În acest sens, la etapa instituirii prin Hotărâre de Guvern a portalului și aprobării regulamentului de funcționare, vor fi estimate și costurile pentru mentenanța și administrarea portalului. Prin urmare, pentru mentenanța portalului, AGE, în conformitate cu prevederile Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, va prevedea alocarea în Legea bugetului de stat pentru anul corespunzător a mijloacelor financiare necesare.

La dezvoltarea portalului e-APL se va ține cont de arhitectura tehnologică existentă și economiile ce pot fi generate prin găzduirea soluției pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea acesteia cu sistemele informaționale partajate relevante - MPass, MSign, MLog, etc.).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Procesele de creare, implementare și exploatare a modulelor funcționale ale e-APL trebuie să fie conforme actelor normative în domeniu privind activitatea APL și dezvoltarea soluțiilor informatice destinate autorităților publice ale Republicii Moldova.

Cadrul normativ abilitează APL cu atribuții de asigurare a bunei administrări la nivel local. Atribuțiile APL se întemeiază pe normele constituționale și un număr important de legi, inclusiv din domeniul sistemului informatic. Analiza cadrului normativ în vigoare nu a scos în evidență

necesitatea operării unor modificări sau ajustări, inclusiv, ținând cont de faptul că documentul de față prezintă doar un Concept, o viziune a unui nou sistem informatic destinat APL.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională a fost asigurată plasarea:

anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului, precum și proiectului, împreună cu Nota informativă.

Proiectul este înregistrat de către Cancelaria de Stat cu numărul unic 329/CS/AGE/2022 și este supus avizării de către toate autoritățile și instituțiile a căror avizare este necesară.

8. Constatările expertizei anticorupție

Conform avizelor Centrului Național Anticorupție (*nr. 06/2-3058 din 26.05.2022 și nr. 06/2-3786 din 30.06.2022*), potrivit prevederilor art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, coroborat cu prevederile articolelor 24 și 35 ale Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, proiectul prenotat nu este pasibil de expertiza anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, în acest sens fiind exceptat de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul este supus expertizei juridice (*Avizele Ministerului Justiției nr. 04/4671 din 26.05.2022 și nr. 04/5811 din 04.07.2022*), obiecțiile și propunerile fiind luate în considerare la definitivarea acestuia.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dat fiind faptul că nu reglementează activitatea de întreprinzător, nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia și nu prevede reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice. Prin urmare, proiectul nu cade sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU